

Anita Whitlock Nybakk

From: Geir Maan <geirmaan@start.no>
Sent: 19. september 2022 14:24
To: Anita Whitlock Nybakk
Cc: tone.sivertsen@kystverket.no; Kristoffersen, Henrik Langseth; Athul Sasikumar; Inge Hommedal
Subject: Re: Pattedyr Andenes havn

Hei og takk for hyggelig telefonsamtale.

For å begynne med min bakgrunn så var jeg med i Hvalsafari AS som den første hvalsafariaktøren i Norge, etablert i 1989.

Selv har jeg vært ombord på hvalsafaribåten "Reine" alle turene siden vi satte den i drift i 1992, der jeg er kaptein.

Det vil si ca 7.000 turer ut/inn av Andenes havn, noen ti-tusen timer i hvalsammenheng og noen ti-tusen hvalobservasjoner, med andre ord sett og observert det som kan observeres av sjøpattedyr i disse områdene. Jeg kan derfor informere som følgende angående de ulike hvaltyper:

Spermasetthvalen

Det er denne hvaltypen som i alle år har vært "stasjonær" i våre nærområder og som har gjort det mulig å bygge opp hvalsafarinæringen.

Frem til år 2014 fantes den i stort antall vest/nordvest utenfor eggakanten i det såkalte Bleiksdjupet.

I 2010 oppdaget vi ved en tilfeldighet at spermhvalen også tok seg inn i Andfjorden og til tider kunne finnes i stort antall også der.

Imidlertid, dette er den mest sensitive hvalen hva støy angår. Den kan dykke dypt og når den kommer til overflaten ligger den bort imot stille fra ca 10 minutter og oppover mens den tar til seg oksygen før nytt dykk.

Det er derfor særdeles viktig at den ikke blir forstyrret mens den ligger i overflaten samtidig som det nettopp er da man kan drive safari (vise turistene den), noe som må gjøres forsiktig og på rett måte.

Det nærmeste denne hvalen kommer land er ca 7 n.mil vest i havet men i tiden den gikk i Andfjorden kunne man finne den så nært som 2-3 n.mil fra innseilingen østover (Leisundet).

Andre hvaltyper

Når det gjelder andre hvaltyper så består dette av "flyktige" hvaler, det vil si som ikke er stasjonær men forflytter seg over store områder.

Dette dreier seg om vågehval, knølhval, finnhval, grindhval og spekkhoggere, sistnevnte som vi oftest treffer på og som streifer nærmest land.

Det finnes en gruppe som vi kaller for "sel etere" og som fra tid til annen kan streife helt opp i fjærsteinene på jakt etter sel, men disse dyrene er smarte og holder seg nok på god avstand fra ting de ikke liker.

Som en tidligere hvalfanger fortalte etter å ha drevet forskningsfangst på spekkhoggere på åttitallet, at bommet du på et skudd så trengte du ikke prøve deg mer på den flokken. Du kom bare ikke i nærheten igjen.

Med andre ord, hva angår hval så tror jeg ikke dere trenger bekymre dere.

Streifende hva kan dere ikke gjøre noe med uansett.

Sel

Som jeg nevnte på telefonen finnes det en liten "selkoloni" i havna.

Det vil si i et større antall på vinterstid og en stund utover våren men så avtar til bare noen få som man kan se stikke hodet opp av vannet også om sommeren, da for det meste i vestre havn (Gammelhavna).

Når disse selene er her i større antall holder de til på kun et skjær, skjæret som ligger lengst vest på innsiden av Skarvbarmoloen og da kun på lavvann siden skjæret er overflødd ved høyvann.

Imidlertid, disse selene var der før utdypningen av vestre havn for noen år siden der det var omfattende sprengningsarbeide like innenfor skjæret, og selen er der fortsatt. Jeg tror nemlig at dyrene har evnen til å forflytte seg når støy tiltar.

Avslutningsvis

Siden det hele skal dreie seg om "storprosjektet" så kan jeg nå nevne det at det faktisk var undertegnede som tegnet og utredet første forslaget til dette prosjektet så tidlig som i år 2000.

Etter å ha utarbeidet forslaget der jeg også hadde med en "havaridokk" på utsiden av Nato-moloen parallelt med Leisundet, ble forslaget sendt ut til ulike instanser, blant annet til kystverkets havariavdeling i Horten.

Da jeg leverte det til daværende teknisk sjef i Andøy kommune, Einar Botnmark, sa han: Ja dette var et spennende forslag som minst vil komme på 90 millioner. Men etter å ha gått gjennom det ble jeg bedt opp på kontoret og der han ba om å få lov til å jobbe med det for å få det inn i Nasjonal transportplan, noe jeg selvsagt svare ja til.

Ja for når det gjelder Andenes havn så er jeg oppvokst i området og er vel idag den som besitter mest kunnskaper om havnen etter at både Hans(Los) og tidligere havnebetjent Mevold er borte.

At jeg ikke ble hørt før utdypningen av vestre havn startet opp og der jeg kom med et særdeles godt forslag som ville stoppet det forferdelige draget i Fyrvika, det synes jeg var sterkt beklagelig.

Draget ble selvfølgelig sterkt forverret etter utdypningen var fullført og havnen nærmest ubrukelig under uvær fra ugunstig retning.

Dere kan høre mine ord:

Draget vil ALDRI bli borte gjennom de tiltak som skisseres i planene.

Håper med dette at min mail er til hjelp.

Med vennlig hilsen

Geir Maan

From: [Anita Whitlock Nybakk](mailto:Anita.Whitlock.Nybakk)

Sent: Friday, September 16, 2022 3:36 PM

To: geirmaan@start.no

Cc: tone.sivertsen@kystverket.no ; Kristoffersen, Henrik Langseth ; Athul Sasikumar ; Inge Hommedal

Subject: RE: Pattedyr Andenes havn

Korreksjon: Det er området ved innseilingen fra øst som er mest utsatt.

Med vennlig hilsen

Anita Whitlock Nybakk
Fagekspert Marint Miljø
Mob: +47 40202731
anita.whitlock.nybakk@norconsult.com

Norconsult AS
Klæbuveien 127 B, NO-7031 Trondheim
Tel: +47 67 57 10 00 | www.norconsult.no

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

From: Anita Whitlock Nybakk
Sent: 16. september 2022 13:53
To: geirmaan@start.no
Cc: tone.sivertsen@kystverket.no; Kristoffersen, Henrik Langseth <Henrik.Kristoffersen@kystverket.no>; Athul Sasikumar <Athul.Sasikumar@norconsult.com>; Inge Hommedal <Inge.Hommedal@norconsult.com>
Subject: Pattedyr Andenes havn

Hei
Takk for en opplysende telefonsamtalen.
Har du mulighet til å gi en oppsummering av hvilke større pattedyr som befinner seg i Andenes havn og områdene rundt og i hvilke perioder de er der?
Etter din mening er det noen spesielle hensyn Kystverket bør ta ved utdyping og sprengning i Andenes havn og i innseilingene? Dette gjelder spesielt i innseilingen fra vest, hvor utdypingen skjer også utenfor moloene.

Med vennlig hilsen

Anita Whitlock Nybakk
Fagekspert Marint Miljø
Mob: +47 40202731
anita.whitlock.nybakk@norconsult.com

Norconsult AS
Klæbuveien 127 B, NO-7031 Trondheim
Tel: +47 67 57 10 00 | www.norconsult.no

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.